

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

GEODEMOGRAFIA APLICATĂ

Ciclul II, studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Forma de organizare a învățământului: învățământ cu frecvență

Autor:

prof. univ., dr. hab. Oleg BUGA

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Geodemografia aplicată* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

V. Capcelea conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Lidia Popov conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

I. Ciobanu conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a unității de curs

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Denumirea unității de curs: Geodemografia aplicată

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Studiu individual		
S.02.O.008	6	180	24	24	-	132	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, semestrul 2.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Obligatorie.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Oleg Buga, doctor habilitat, profesor universitar, absolvent al Universității de Stat „M. Lomonosov” din Moscova (1987).

Birou: aula 519.

E-mail: bugaoleg26@mail.ru

Orele de consultații: conform graficului afișat pe [pagina online a catedrei](#).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Scopul cursului *Geodemografia aplicată* constă studiarea conceptelor fundamentale utilizate în prezentarea și susținerea problematicii demografice; identificarea funcționalității și disfuncționalității unor fenomene demografice, utilizarea principalelor metode, tehnici și instrumente de analiză demografică; utilizarea adecvată a materialelor cartografice.

Această unitate de curs se bazează pe competențele obținute prin studierea cursurilor anterioare de la ciclul licență: Geografia populației, Geografia umană generală ș.a.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru realizarea scopului propus în cadrul cursului „Geodemografia aplicată” este necesar ca studentul să posede:

- abilități practice de utilizare a hărților, materialelor cartografice și grafice în studierea populației;
- deprinderi de elaborare și analiză detaliată a materialelor grafice, scheme și profiluri demografice.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Proiectarea activităților educaționale și/sau de cercetare, prin valorificarea unui spectru variat de finalități, conținuturi, metode, privind optimizarea, schimbarea, inovarea procesului și sistemului educațional.

CG2. Realizarea procesului educațional, de cercetare sau managerial prin utilizarea integrată a resurselor în contexte largi și complexe.

Competențe profesionale:

CP2. Proiectarea demersului educațional, metodic, managerial conform reglementărilor, politicilor și paradigmatelor educaționale actuale în optimizarea și inovarea procesului de învățământ la ciclul liceal.

CP4. Structurarea conținuturilor și a resurselor educaționale în mod creativ în funcție de finalitățile curriculare și de cerințele formative specifice învățământului liceal.

CP5. Implementarea strategiilor și tehnologiilor educaționale inovative în asigurarea eficienței învățării în contexte diverse la treapta liceală.

CP7. Aplicarea sistemului eficient de evaluare și primire-oferire a feedback-ului din perspectiva luării deciziilor privind îmbunătățirea calității procesului educațional.

Rezultate ale învățării unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG1	1. Realiza proiectarea activității instituțiilor educaționale și a procesului educațional, în baza documentelor de politici, diverselor repere conceptuale și /sau a studiilor/ cercetărilor aplicative realizate; 2. Prezenta modalități de organizare a activităților de instruire privind formarea competențelor și dezvoltarea profesională a angajaților din

	domeniul educațional.
CG2	3. Identifica resurse pentru un context educațional adecvat reperelor conceptuale și valorificării potențialului fiecărui beneficiar.
CP2	10. Elabora proiecte ale activităților didactice, metodice, manageriale inovative și eficiente, integrate în cadrul normativ și politicile educaționale actuale la ciclul liceal.
CP4	12. Structura creativ conținuturile și resursele educaționale pentru asigurarea relevanței și eficienței procesului educativ în cadrul învățământului liceal.
CP5	13. Utiliza strategii și tehnologii educaționale și digitale inovative pentru a crea contexte variate de predare-învățare.
CP7	15. Elabora strategii de evaluare autentică și luarea deciziilor în vederea creșterii eficienței educaționale.

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
1.	Geodemografie și teritoriu: teorii, concepte, principii.	4	Bazele conceptuale ale geodemografiei.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
2.	Statistica și analiza demografică aplicată.	2			Pregătirea și susținerea referatului „Evoluția numerică a populației la nivel mondial” (≈ 8 ore)
3.	Indicatorii dinamicii numărului populației.	2	Analiza indicatorilor dinamicii populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Evoluția numerică a populației la nivel mondial” (≈ 8 ore)
4.	Indicatorii mișcării naturale a populației	4	Analiza indicatorilor mișcării naturale a populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Mișcarea naturală a populației la nivel global” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
5.	Indicatorii de analiză a migrației populației.	2	Analiza indicatorilor migrației populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Migrația populației la nivel planetar” (≈ 8 ore)
6.	Indicatorii utilizați la calcularea tipurilor de densități a populației.	2	Analiza indicatorilor cu privire la tipurile de densități a populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Repartiția densității la nivel mondial” (≈ 8 ore)
7.	Indicatorii aplicați la cercetarea structurii pe sexe și grupe de vârste a populației.	2	Analiza indicatorilor cu privire la structura pe sexe și grupe de vârste a populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Structura pe sexe și vârste a populației la nivel global” (≈ 8 ore)
8.	Indicatorii folosiți la studierea structurii populației după criteriul economic.	4	Analiza indicatorilor cu privire la structura economică a populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Structura populației după criteriul economic la nivel planetar” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
9.	Indicatorii ce stau la baza analizei structurii populației pe medii, structurii etnice și confesionale a populației.	2	Analiza indicatorilor cu privire la structura pe medii, etnică și confesională a populației în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din Republica Moldova (raioane, orașe, comune)	4	Pregătirea de seminar (≈ 11 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Structura etnică a populației la nivel global” (≈ 8 ore)
	Total	24		24	132

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii: prelegerea interactivă, expunerea, lucrul în grup, studiul de caz, proiectul, demonstrația, conversația euristică, dezbateră, problematizarea, brainstorming-ul, realizarea sarcinilor practice, studiul individual.

Activități de lucru individual al studentului

Studentii vor desfășura activități individuale de pregătire de realizarea și susținerea astfel de lucrări pe baza fișelor instructive. Studiul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor și referatelor.

Elaborarea unui referat la una din următoarele teme:

1. Locul geodemografiei în sistemul științelor geografice.
2. Preocupări în domeniul geografiei populației.
3. Principii geografice aplicate în geodemografie.
4. Metode de cercetare utilizate în geografia populației.
5. Apariția omului pe Terra. Filozofii ale antropogenezei.
6. Factori determinanți ai distribuției spațiale a populației pe Terra.
7. Numărul populației Terrei.
8. Densitatea populației.
9. Dinamica populației la nivel mondial și regional.

10. Evoluția numerică a populației.
11. Mișcarea naturală a populației.
12. Mobilitatea teritorială a populației.
13. Repartiția densității la nivel mondial.
14. Migrația populației la nivel planetar.
15. Structura rasială.
16. Structura etnică a populației.
17. Structura lingvistică a populației.
18. Structura religioasă a populației.
19. Structura pe grupe de vârstă și sexe.
20. Structura populației după criteriul economic la nivel planetar.
21. Structura populației pe medii: urban și rural.
22. Componentele habitatului uman.
23. Tipuri de așezări.
24. Vechimea așezărilor umane.
25. Procesul de urbanizare.
26. Organizarea și amenajarea spațiului rural.

Pot fi acceptate, la argumentare, și alte teme, care țin de compartimentele respective.

Referatul va conține următoarele elemente:

Referatul trebuie să includă:

1. Foaie de titlu
2. Cuprins
3. Introducere cu menționarea importanței și actualității problemei cercetate, sursele și metodele de informare și documentare, stadiul la care a ajuns cercetarea în domeniul respectiv, metodele principale de cercetare, și rezultatele semnificative obținute.
4. Conținutul propriu-zis divizat în capitolelor sau subcapitolelor
5. Concluzii proprii
6. Bibliografia (minim 10 surse)

Redactarea referatului trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

Raportul se editează computerizat pe hârtie albă, format A4.

Textul este cules folosindu-se fontul Times New Roman cu dimensiunea de 12 pt. Spațiul între rânduri este de 1,5 intervale. Textul se nivelează după ambele câmpuri laterale.

Paginile au următorul câmp: în stânga – 2,5 cm, sus – 2,0 cm, în dreapta – 1,5 cm, jos – 2,0 mm.

Titlul secțiunilor sunt scrise cu litere minuscule, în afară de prima literă sau substantivele proprii (font 14 pt., bold, centrat).

În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).

Toate paginile se numerează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică pe câmpul de jos al paginii (la dreapta sau în centru).

Denumirea tabelului se amplasează de asupra tabelului, iar a figurii (imagini, desene, diagrame, histogramme, grafice) - sub figură.

Semnele de punctuație (".", "?", "!") sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu (nu înainte!).

Prin urmare, autorul referatului trebuie să citeze în mod corect toate sursele incluse în referat, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alți autori, dar și parafrizarea și sumarizarea ideilor exprimate de aceștia. Eludarea acestor norme etice conduce la plagiat.

Bibliografia trebuie prezentată conform cerințelor ghidului Reguliile pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Nagherneac Ana; Harconița, Elena. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practic.

Volumul referatului nu va fi mai mic de 10 – 15 pagini dactilografiate.

Lucrul individual al studentului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de realizare și susținere a seminarului	68
2.	Pregătirea și susținerea referatului	64
Total		132

Evaluarea

Activitatea de învățare a studentului, inclusiv activitatea individuală, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrului prin evaluări curente, evaluare periodică, precum și în timpul sesiunilor de examinare prin evaluarea semestrială.

Evaluarea curentă se efectuează prin administrare de teste, chestionare, susținerea lucrărilor practice, prezentări publice și interogarea frontală. Nota medie a evaluărilor curente se determină prin sumarea notelor obținute la lucrări de seminare și împărțirea lor la numărul total de note acumulate. Calcularea notei curente este indicată în formula de mai jos:

$$N_{ec} = \frac{N_1 + N_2 + N_k}{k}$$

unde: N_{ec} – nota medie a evaluării curente; N_1-N_k – note obținute la evaluări curente; k – numărul total de note.

Studentul care nu s-a prezentat la ore din motive întemeiate, justificate prin documente, are dreptul să susțină lucrarea de laborator până la începutul sesiunii.

Nota semestrială (N_s) a unității de curs constituie 50% din nota generală a unității de curs și se calculează ca medie aritmetică dintre:

- a. media notelor obținute la evaluările curente (N_{ec});
- b. nota pentru lucrul individual (N_{li}).

$$N_s = \frac{N_{ec} + N_{li}}{3}$$

Evaluarea semestrială se realizează la finalizarea unității de curs sub formă de examen oral (bilete) (Anexă). Vor fi admiși la evaluarea semestrială doar studenții care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs.

Nota generală a unității de curs/modulului se calculează conform formulei:

$$a) \text{ învătământ cu frecvență: } N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5$$

unde: N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Lista subiectelor pentru evaluarea semestrială

1. Locul geodemografiei în cadrul geografiei umane.
2. Contribuția școlii geografice românești la dezvoltarea geografiei populației.
3. Sursele de informare demografică utilizate în studiul geografiei populației.
4. Distribuția spațială a populației mondiale.
5. Zonele nepopulate sau foarte slab populate.
6. Zonele marilor concentrări umane.
7. Zonele moderat populate.
8. Rolul factorilor naturali în distribuția spațială a populației.
9. Rolul factorilor istorici în distribuția spațială a populației.
10. Rolul dinamismului demografic în distribuția spațială a populației.
11. Rolul factorilor economici în distribuția spațială a populației.

12. Mișcarea naturală: natalitatea și mortalitatea.
13. Factorii care determină variația spațială a natalității.
14. Speranța de viață la naștere.
15. Sporul natural (bilanțul natural).
16. Tipul de evoluție demografică. Legea tranziției demografice.
17. Creșterea numărului populației mondiale.
18. Perspectivele creșterii numărului populației mondiale.
19. Teorii cu privire la creșterea numărului populației din Antichitate până în secolul al XVIII-lea.
20. Teorii cu privire la creșterea numărului populației în perioada modernă.
21. Posibile remedii în problema creșterii demografice.
22. Factori care determină mobilitatea populației.
23. Forme de mobilitate a populației.
24. Migrațiile de scurtă durată sau periodice.
25. Migrațiile interne de lungă durată sau definitive.
26. Caracteristici ale migrațiilor din perioada contemporană.
27. Migrațiile internaționale la sfârșitul.
28. Migrația ilegală.
29. Consecințele migrațiilor internaționale.
30. Structura populației pe grupe de vârstă și sexe.
31. Structura socio-economică a populației.
32. Structura populației pe medii - rural/urban.
33. Structura rasială a populației.
34. Structura etnică a populației.
35. Tipuri de relații spațiale între națiuni, state și minorități.
36. Structura populației pe confesiuni religioase.
37. Structura lingvistică a populației.
38. Populația și dezvoltarea social-economică.
39. Conceptul de dezvoltare/subdezvoltare.
40. Conceptul de dezvoltare umană durabilă.

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. SURDU, Vasile. *Geodemografie*. Cluj-Napoca: Presa universitară clujeană, 2001. 218 p. ISBN 973-8095-65-4

2. ILINCA, Nicolae. *Geografia umană. Populația și așezările omenești*. București: Corint, 1999. 182 p. ISBN 973-653-000-0
3. ERDELI, George, Dumitrache, Liliana. *Geografia populației mondiale. Ediția a IV-a, revăzută și actualizată*. București: Editura Universitară, 2009. 288 p. ISBN 978-973-749-694-2
4. BUGA, Oleg, MELNIC, Natalia. *Despre orașele inteligente*. In: *Inovația: factor al dezvoltării social-economice*, 3 martie 2016, Cahul. Cahul, Republica Moldova: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din C, 2016, pp. 76-77. ISBN 978-9975-88-013-8.

Suplimentare:

1. IANOȘ, Ioan; TALANGA, Cristian, VAIDIANU, Natasa. *Geografia urbană și rurală*. București: Editura Universitară, 2015. 120 p. ISBN 978-606-28-0258-5
2. BUGA, Oleg; BUGA, Violeta. *Dezvoltarea creativității studenților, viitori profesori, prin practica pedagogică*. In: *Perspective și tendințe actuale de dezvoltare a învățământului preșcolar și primar : Materialele conf. șt. intern.*, 30-31 oct. 2013 Bălți: [S.n.], 201, pp. 185-188.
3. BUGA, Oleg; MAXIM, Vasile. *Despre unele aspecte a dezvoltării agroturismului în viziunea dezvoltării durabile*. In: *Economic growth in conditions of globalization = Creșterea economică în condițiile globalizării: Intern. scientific and practical conf.*, 8-th ed., oct. 17-18, 2013 Chișinău, 2013. - Vol. 1, pp. 346-349
4. BASHFORD, Alison. *Global population: History, Geopolitics, and Life on Earth*. New York: Columbia university Press, 2014. 481 p. ISBN 978-0-231-51952-6
5. ȘANDRU, Ioan; AUR, Nicu. *Geografia așezărilor rurale*. București: Editura CD PRESS, 2009, 164 p. ISBN 978-606-528-011-3.

Modele de bilete pentru examinarea semestrială

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

Aprobat la ședința catedrei
Proces verbal nr. _____ din _____
Șeful catedrei: _____

Unitatea de curs: **GEODEMOGRAFIA APLICATĂ**

Bilet de examinare nr. 1.

1. Rolul factorilor naturali în distribuția spațială a populației.
2. Structura rasială a populației.
3. Populația și dezvoltarea social-economică.

Data examinării: _____

Examinator: Oleg BUGA, dr. hab, prof. univ.

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

Aprobat la ședința catedrei
Proces verbal nr. _____ din _____
Șeful catedrei: _____

Unitatea de curs: **GEODEMOGRAFIA APLICATĂ**

Bilet de examinare nr. 2.

1. Locul geodemografiei în cadrul geografiei umane.
2. Structura populației pe grupe de vârstă și sexe.
3. Structura lingvistică a populației.

Data examinării: _____

Examinator: Oleg BUGA, dr. hab, prof. univ.